

13. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

บริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยบริษัทมีคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่สอบทานระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม และมีการตรวจสอบภายในที่เป็นไปตามหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเพื่ออนุมัติรายการที่เกี่ยวข้องกับระบบการควบคุมภายในของบริษัทจะมีผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้บริหาร เข้าร่วมประชุมด้วยตามความเหมาะสม เพื่อนำเสนอข้อมูลให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณา รับทราบ ติดตามความคืบหน้า และหาแนวทางแก้ไขข้อสังเกตเพื่อให้สามารถแก้ไขประเด็นข้อสังเกตได้อย่างทันที่

อีกทั้งบริษัทได้จัดให้มีผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระจากภายนอก โดยในเดือนกุมภาพันธ์ 2556 บริษัทได้แต่งตั้งบริษัท บีเค ไอเอ แอนด์ ไอซี จำกัด ซึ่งดำเนินการโดยนางสาวบุญณี กุศลโสภิต ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งมีความรู้ความสามารถในด้านระบบบัญชีและการควบคุมภายในเป็นอย่างดี ให้เป็นที่ปรึกษาในการวางระบบการควบคุมภายในให้แข็งแกร่ง พร้อมทั้งดำเนินการจัดความเสี่ยงและรายการที่ผิดปกติ โดยนางสาวบุญณี กุศลโสภิตได้รับแต่งตั้งจากที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ให้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ และนำเสนอผลการตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยทุกๆ 3 เดือน

นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชีของบริษัทจากบริษัท แกรนท์ ธอนตัน จำกัด ได้มีการพิจารณาการควบคุมภายในของบริษัท ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการนำเสนองบการเงินของบริษัท เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน โดยพบข้อสังเกตเพิ่มเติมสำหรับระบบการควบคุมภายในของบริษัทและแจ้งให้บริษัททราบพร้อมกับข้อเสนอแนะเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

โดยในแต่ละส่วนงานดังกล่าว ได้มีการนำเสนอออกมาในรูปธรรมซึ่งแสดงถึงข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และการติดตามผล ซึ่งจะส่งผลให้การควบคุมภายในช่วยสกัดกั้นความเสี่ยงเปล่าที่เกิดขึ้นในองค์กร โดยมีรายละเอียดดังนี้

13.1 การประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในโดยคณะกรรมการบริษัท

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 2/2557 เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2557 โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการได้ประเมินระบบควบคุมภายในโดยการซักถามข้อมูลจากฝ่ายบริหารเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท ทั้ง 5 ส่วน คือ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) , การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) , มาตรการควบคุม (Control Activities) , ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication) และระบบการติดตาม (Monitoring Activities) ภายหลังจากการประเมินแล้วคณะกรรมการมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบควบคุมภายในของบริษัทที่มีความเพียงพอและเหมาะสม โดยบริษัทได้จัดให้มีบุคลากรอย่างเพียงพอที่จะดำเนินการตามระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีระบบควบคุมภายในในเรื่องการติดตามควบคุมดูแลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทช่วยให้สามารถป้องกันทรัพย์สินของบริษัทและบริษัทย่อยจากการที่กรรมการหรือผู้บริหารนำไปใช้โดยมิชอบหรือโดยไม่มีอำนาจ รวมถึงการทำธุรกรรมกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน อย่างเพียงพอแล้ว รวมถึงมีระบบการตรวจสอบภายในที่มีความอิสระในการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการตรวจสอบได้กำชับเรื่องการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทอย่างเคร่งครัดเพื่อให้การปฏิบัติงานของบริษัทเป็นไปอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกจากนี้ บริษัท ยังมีระบบการจัดเก็บเอกสารสำคัญที่ทำให้กรรมการ ผู้สอบบัญชี และผู้มีอำนาจตามกฎหมายสามารถตรวจสอบได้ภายในระยะเวลาอันควร

13.2 การประเมินระบบการควบคุมภายในโดยผู้ตรวจสอบภายใน

บริษัท บีเค ไอเอ แอนด์ ไอซี จำกัด ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ประเมิน ตรวจสอบและติดตามการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของบริษัทตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2556 โดยทำการประเมินความเสี่ยงและจัดทำแผนการตรวจสอบ

ภายในรายปี ดำเนินการตรวจสอบ ตลอดจนตรวจติดตามผลการปรับปรุงระบบ และรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย ทุกไตรมาส มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการประเมินประสิทธิภาพและความเหมาะสมเพียงพอของระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่ในปัจจุบัน การปฏิบัติตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความเหมาะสมและเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท โดยที่ผ่าน มาผู้ตรวจสอบภายในได้เข้าตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงานของบริษัทในเบื้องต้น โดยให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานซึ่งผู้บริหารให้ความสำคัญและได้ดำเนินการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ตรวจสอบภายในแล้ว

ในช่วงเดือนมีนาคม 2556 ผู้ตรวจสอบภายในได้ประเมินระบบควบคุมภายใน ได้นำแนวคิดการประเมินผลของการควบคุม ภายในตามแนว COSO มาใช้ประเมินผลขั้นต้น เพื่อเป็นการประเมินความเพียงพอของโครงสร้างการควบคุมโดยภาพรวม โดยใช้วิธีการ สอบถามกับผู้บริหารระดับสูงและฝ่ายบริหารที่รับผิดชอบในแต่ละระบบงาน พร้อมสังเกตการณ์การปฏิบัติงานภายในองค์กร เพื่อเป็น การสะท้อนถึงความเข้มแข็ง หรือ อ่อนแอ ของระบบการควบคุมภายในทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ สภาพแวดล้อมเพื่อการควบคุม (Control Environment) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) กิจกรรมเพื่อการควบคุม (Control Activities) ข้อมูลสารสนเทศและการ ติดต่อกับผู้สื่อสาร (Information & Communication) การติดตามและประเมินผล (Monitoring) ผลการประเมินความเพียงพอของโครงสร้าง การควบคุมโดยภาพรวม ทั้ง 5 ด้าน ดังกล่าว

การประเมินของผู้ตรวจสอบภายในเบื้องต้นได้รวมถึงการประเมินระบบการควบคุมภายในของแต่ละฝ่ายตามระบบการทำงาน ที่สำคัญของบริษัท โดยการสอบถามจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และสังเกตการปฏิบัติงานนั้น สำนักงานฯ ได้พบข้อสังเกต/ ความเสี่ยงบางประการที่มีสาระสำคัญ และสมควรแจ้งให้บริษัท ทราบพร้อมข้อเสนอแนะ เพื่อให้บริษัท รับทราบและพิจารณาปรับปรุง แก้ไขตามแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการองค์กร	5. ด้านผลิตภัณฑ์
2. ด้านบัญชีและการเงิน	6. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	7. ด้านการควบคุมสินทรัพย์ถาวร
4. ด้านการขายและให้บริการ	

โดยจัดทำเป็นรายงานการประเมินระบบการควบคุมภายในเบื้องต้น โดยสรุปเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะซึ่งได้นำเสนอต่อ คณะกรรมการตรวจสอบในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 1/2556 เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2556 โดยจากการประเมินระบบการ ควบคุมภายในของแต่ละฝ่ายตามระบบการทำงานเบื้องต้นยังมีข้อบกพร่องที่จะต้องแก้ไข บริษัทได้มอบหมายให้ผู้ตรวจสอบภายในเข้า ตรวจสอบแต่ละระบบของบริษัทประจำทุกเดือน ซึ่งได้ตรวจไปแล้วในเรื่อง 5 ระบบหลัก ได้แก่ การขายสินค้าในประเทศ-การติดตามหนี้ และควบคุมการรับชำระเงิน การควบคุมสินค้าคงเหลือ ระบบควบคุมสินทรัพย์ถาวร การจัดซื้อสินค้าในประเทศ การจัดซื้อต่างประเทศ และรายงานให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบรับทราบและพิจารณาประจำทุกไตรมาส ในปี 2556 – 2557 ดังนี้

ลำดับ	แผนการตรวจ	พิจารณาเรื่องเกี่ยวกับระบบควบคุมภายใน	ประชุมคณะกรรมการ ตรวจสอบครั้งที่(วันที่)
1	มีนาคม 2556	ประเมินระบบการควบคุมภายในเบื้องต้นตามแนว COSO	1/2556 (6 มิ.ย. 56)
	-	แผนงานตรวจสอบภายในสำหรับปี 2556	
2	-	คู่มืออำนาจอนุมัติดำเนินการ	2/2556 (23 ส.ค. 56)
3	กรกฎาคม 2556	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมการขายสินค้าในประเทศ	3/2556 (22 พ.ย. 56)
4	สิงหาคม 2556	ตรวจสอบ-ระบบการติดตามหนี้และควบคุมการรับชำระเงิน	
5	กันยายน 2556	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมการจ่ายชำระเงิน	
6	ตุลาคม 2556	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ	1/2557 (17 ม.ค.57)
7	พฤศจิกายน 2556	ติดตามผล-ประเด็นจากการประเมินระบบการควบคุมภายใน (COSO)	

ลำดับ	แผนการตรวจ	พิจารณาเรื่องเกี่ยวกับระบบควบคุมภายใน	ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่(วันที่)
		ติดตามผล-ประเด็นจากตรวจสอบภายในเดือน ก.ค.-ต.ค. 56	
8	ธันวาคม 2556	ตรวจสอบระบบการควบคุมสินทรัพย์ถาวร	
	-	แผนงานตรวจสอบภายในสำหรับปี 2557	
9	-	คู่มือปฏิบัติงานของบริษัท	3/2557(27 มี.ค. 57)
10	มกราคม 2557	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ (เพิ่มเติม)	
11	กุมภาพันธ์ 2557	ตรวจสอบ-ระบบการจัดซื้อจัดจ้างในประเทศ	
12	มีนาคม 2557	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมสินทรัพย์ถาวร(เพิ่มเติม) ติดตามผลของเดือน ม.ค 57 – เรื่องระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ	4/2557(14 พ.ค. 57)
13	เมษายน 2557	ตรวจสอบ-ระบบการจัดซื้อสินค้าและการจ่ายชำระต่างประเทศ ติดตามผลของเดือน ก.พ 57 – เรื่องระบบการจัดซื้อจัดจ้างในประเทศ	
14	พฤษภาคม 2557	ตรวจสอบ-ระบบการขายสินค้าและรับชำระจากลูกค้าต่างประเทศ ติดตามผลของเดือน มี.ค 57 – เรื่องระบบการควบคุมสินทรัพย์ถาวร	5/2557 (13 ส.ค.57)
15	มิถุนายน 2557	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมการขายสินค้า ติดตามผลของเดือน เม.ย 57 – เรื่องระบบการจัดซื้อสินค้าและการจ่ายชำระต่างประเทศ	
16	กรกฎาคม 2557	ตรวจสอบ-ระบบการติดตามหนี้และควบคุมการรับชำระเงิน ติดตามผลของเดือน พ.ค. 57 – เรื่องระบบการขายสินค้าและรับชำระจากลูกค้าต่างประเทศ	
17	สิงหาคม 2557	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมการบันทึกบัญชีค่าใช้จ่าย ติดตามผลของเดือน มิ.ย 57 – เรื่องระบบการจัดซื้อสินค้าและการจ่ายชำระต่างประเทศ	8/2557 (11 พ.ย. 57)
18	กันยายน 2557	ตรวจสอบ-ระบบการควบคุมเงินสดย่อยและเงินทดรองจ่าย ติดตามผลของเดือน ก.ค. 57 – เรื่องระบบการติดตามหนี้และควบคุมการรับชำระ	

นอกจากนี้ บริษัทได้จัดทำคู่มือแผนผังทางเดินเอกสาร (Document Flowchart Manual) เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัท มีประสิทธิภาพและมีการควบคุมภายในที่ดี ตลอดจนให้มีหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีที่สมบูรณ์และครบถ้วน การจัดทำบัญชีเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารในการควบคุมการตัดสินใจ และการประเมินประสิทธิภาพการบริหารงาน ซึ่งได้เริ่มจัดทำตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2556 และได้รับการพิจารณาอนุมัติจากการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 3/2557 เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2557 และเริ่มประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อเดือนพฤษภาคม 2557 โดยมีทั้งหมด 15 ระบบ ดังนี้

1. ระบบการขายสินค้าในประเทศ
2. ระบบการขายสินค้าต่างประเทศ
3. ระบบการรับชำระเงินจากลูกหนี้การค้าในประเทศ
4. ระบบการรับชำระเงินจากลูกหนี้ต่างประเทศ
5. ระบบการรับชำระเงินอื่นๆ
6. ระบบการจัดซื้อจัดจ้างในประเทศ
7. ระบบการจัดซื้อสินค้าต่างประเทศ
8. ระบบการจ่ายชำระเงินเจ้าหนี้ในประเทศ

9. ระบบการจ่ายชำระเงินเจ้าหนี้ต่างประเทศ	13. ระบบเงินสดย่อย
10. ระบบการจ่ายชำระเงินอื่นๆ	14. ระบบเงินทดรองจ่าย
11. ระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ	15. ระบบการควบคุมสินทรัพย์ถาวร
12. ระบบเงินเดือนและค่าแรง	

การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบในแต่ละครั้งจะมีการเสนอแนะเพื่อให้บริษัทได้ปรับปรุงระบบการทำงานในส่วนต่างๆ ซึ่งบริษัทได้แก้ไขและปรับปรุงระบบให้ดีขึ้นตามลำดับ โดยการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 5/2557 ในวันที่ 13 สิงหาคม 2557 และครั้งที่ 8/2557 ในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2557 รายงานของผู้ตรวจสอบภายในมีข้อเสนอแนะระดับความเสี่ยงกลาง-ต่ำ ซึ่งสามารถสรุปข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และการดำเนินการของบริษัทที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วซึ่งตรวจติดตามโดยผู้ตรวจสอบภายใน ดังนี้

ข้อสังเกต	ระดับความเสี่ยง	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการของบริษัท / ผลการติดตาม
1. ด้านการขาย และการรับชำระ			
1) การบันทึกบัญชีขายสินค้าต่างประเทศ จะถูกผูกจากระบบคอมพิวเตอร์ว่ามีรหัสสินค้าใดบ้างที่เข้ารหัสบัญชีใดแยกตามประเภทสินค้า แต่พบว่ามีการรหัสสินค้าผิดจึงบันทึกเข้าผิดรหัสบัญชี	L	แจ้งให้แผนก IT แก้ไขรายการสินค้าที่ผูกข้อมูลการบันทึกบัญชีผิดให้ถูกต้องทันที พร้อมให้ตรวจสอบการผูกรหัสสินค้าแต่ละรายการใหม่ เพื่อปรับแก้ให้ถูกต้องหากพบรายการสินค้ารหัสอื่นที่ผูกข้อมูลผิด	ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามข้อเสนอแนะโดยแผนก IT แก้ไขการผูกรหัสสินค้ากับการบันทึกบัญชีถูกต้องแล้วตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2557 (ติดตามโดยผู้ตรวจสอบภายใน)*
2. ควบคุมสินค้าคงเหลือ			
1. จากการสังเกตการณ์พบสินค้าประเภทแบตเตอรี่บรรจุภัณฑ์ และวัสดุบางประเภทส่วนหนึ่งมีสภาพเก่ามาก อาจเสื่อมสภาพหมดอายุไม่สามารถขายหรือใช้งานได้แล้ว	L	ผู้รับผิดชอบแผนกคลังควรแยกรายการสินค้าที่มีสภาพเก่าหรือ เสื่อมสภาพหมดอายุการใช้งานแล้ว จัดเก็บไว้ต่างหาก โดยไม่ต้องนำไปจัดเก็บที่คลังสินค้าใหม่แล้วสรุปรายการสินค้าดังกล่าวให้ผู้บริหารทราบเพื่อพิจารณาบริหารจัดการทันที	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 บริษัทมีการปรับปรุงตั้งค่าเพื่อสินค้าเสื่อมสภาพจากแบตเตอรี่ที่ไม่เคลื่อนไหวแล้วรวม 184,176.15 บาท สำหรับแบตเตอรี่ที่มีอายุเกิน 1 ปี ส่วนบรรจุภัณฑ์ และวัสดุบางประเภทที่มีสภาพเก่ามาก แผนกคลังได้แยกไว้ต่างหาก ซึ่งพบว่ามูลค่าไม่มากนัก ซึ่งต้นปี 2557 บริษัทได้นำบรรจุภัณฑ์กลับมาใช้งานบางส่วนสำหรับที่ยังใช้งานได้
3. ควบคุมสินทรัพย์ถาวร			
1. บริษัท มีการเปลี่ยนแปลงรหัสสินทรัพย์และได้ติดรหัสสินทรัพย์ใหม่แล้ว แต่ในระบบยังคงเป็นรหัสเดิม เนื่องจากระบบไม่สามารถ	L	ผู้ว่าการตรวจนับสินทรัพย์ควรมีข้อมูลทะเบียนสินทรัพย์ตัวใหม่ ที่มีรหัสสินทรัพย์ตรงตามรหัสที่ติดอยู่ที่ตัวสินทรัพย์ เพื่อความสะดวกในการติดตามตรวจนับตาม	ผู้ตรวจนับสินทรัพย์ที่ชื่อมาก่อนปี 2556 ใหม่ ณ วันที่ 31 พ.ค. 2557 พบว่ามีทะเบียนสินทรัพย์ตัวใหม่ ซึ่งมีรหัสสินทรัพย์ตรงตามรหัสที่ติดอยู่ที่

ข้อสังเกต	ระดับความเสี่ยง	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการของบริษัท / ผลการติดตาม
แก้ไขได้ จึงแก้ไขรหัสใหม่ใน File Excel		รหัสสินทรัพย์ที่กำหนดใหม่	ตัวสินทรัพย์ และสามารถตรวจนับได้ครบถ้วนทุกรายการตามที่สุ่มตรวจนับ (ติดตามโดยผู้ตรวจสอบภายใน)*
4. ด้านการจัดซื้อในประเทศและต่างประเทศ			
1. การควบคุมการสั่งซื้อสิ่งจ้างในประเทศพบ 1 รายการสั่งซื้อสินค้าสำเร็จรูปมูลค่า 0.23 ล้านบาท ข้อมูลใบสั่งซื้อไม่มีการอ้างอิงใบขอซื้อ จากการติดตามพบว่าแผนกขายเป็นผู้จัดทำใบสั่งซื้อในระบบ โดยไม่ได้ผ่านแผนกจัดซื้อ ทั้งที่ตามระบบไม่ได้กำหนดสิทธิ์ให้แผนกขายจัดทำใบสั่งซื้อแต่ให้ทำใบขอซื้อได้เท่านั้น	M	ควรประสานงานกับแผนก IT เพื่อสอบถามและหาสาเหตุของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากระบบว่าทำไมถึงไม่จำกัดสิทธิ์การจัดทำใบสั่งซื้อ โดยควบคุมให้แผนกจัดซื้อเป็นผู้จัดทำเท่านั้นตามนโยบายกำหนด พร้อมให้จำกัดสิทธิ์ของหน่วยงานอื่น ๆ ทุกหน่วยงานไม่มีสิทธิในการจัดทำใบสั่งซื้อเองได้ จะมีสิทธิในการออกใบขอซื้อในระบบเท่านั้น	บริษัทได้จำกัดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลโดยแผนก IT เป็นผู้กำหนดให้การจัดซื้อสิ่งจ้างให้สิทธิ์เฉพาะแผนกจัดซื้อเท่านั้นที่มีสิทธิในการสั่งซื้อและในการสั่งซื้อทุกครั้งได้มีการอ้างอิงเลขที่ใบขอซื้อแล้ว โดยผู้ตรวจสอบภายในตรวจรายการที่เกิดขึ้นในเดือนเมษายน 2557 ไม่พบรายการใบสั่งซื้อสินค้าสำเร็จรูปที่ไม่อ้างอิงใบขอซื้อ และไม่พบรายการที่เป็นประเด็นปัญหาเรื่องนี้เกิดขึ้น (ติดตามโดยผู้ตรวจสอบภายใน)*
2. การอนุมัติตามใบสั่งซื้อสำหรับรายการที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50,000 บาท พบบางรายการไม่ได้ผ่านการอนุมัติจากระดับผู้จัดการ แต่เป็นระดับหัวหน้าฝ่ายอนุมัติ	L	ควรประสานงานกับแผนก IT ให้แก้ไขและกำหนดสิทธิ์ในการอนุมัติใบสั่งซื้อตามตำแหน่งหน้าที่ให้เป็นไปตามอำนาจการอนุมัติที่กำหนดให้ถูกต้องเพื่อใช้ควบคุมอำนาจได้อย่างเหมาะสม	บริษัทได้กำหนดสิทธิ์การอนุมัติรายการ โดยแผนก IT เป็นผู้กำหนดสิทธิ์จากระหัสผู้ใช้ เพื่อให้สิทธิ์ในการอนุมัติรายการ และได้ติดตามข้อมูลใบสั่งซื้อที่เกิดขึ้นในเดือนเมษายน 2557 มาพิจารณาพบว่าอนุมัติเป็นไปตามอำนาจวงเงินที่กำหนดถูกต้อง โดยรายการที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50,000 บาท ผ่านการอนุมัติจากระดับผู้จัดการถูกต้องแล้ว(ติดตามโดยผู้ตรวจสอบภายใน)
3. การบันทึกรับสินค้าจากต่างประเทศเข้าคลังในระบบ En-Production ตามข้อมูลในเอกสารใบรับสินค้าบางรายการไม่ได้แปลงค่าเป็นเงินบาท บางรายการแปลงค่าเป็นเงินบาทแต่ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการนำเข้า แต่ข้อมูลใบรับสินค้าในระบบ Mac-5 จะบันทึกแปลงค่า	L	กำหนดให้ผู้รับผิดชอบแผนกขายต่างประเทศเป็นผู้ระบุอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อคำนวณมูลค่าสินค้าจากต่างประเทศด้วยมูลค่าของสินค้าเข้าระบบรับสินค้าใน En-Production แล้วแผนกบัญชีดึงข้อมูลใบรับสินค้าจาก En-Production มาคำนวณปันส่วนค่าใช้จ่ายในการนำรวมเข้าเป็นต้นทุนของสินค้าเพิ่มในระบบ	บริษัทได้ปฏิบัติตามคำแนะนำแล้วตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม 2557 (ติดตามโดยผู้ตรวจสอบภายใน)*

ข้อสังเกต	ระดับความเสี่ยง	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการของบริษัท / ผลการติดตาม
เป็นเงินบาท โดยมีทั้งรวมและไม่รวมค่าใช้จ่ายในการนำเข้า		Mac-5 ให้ถูกต้องตามมูลค่าต้นทุนของสินค้าที่ซื้อจากต่างประเทศ และบันทึกรับเข้า Stock Card	
5. การควบคุมการบันทึกบัญชีค่าใช้จ่าย			
1. บัญชีซื้อสินค้าสำเร็จรูปไม่ใช่บัญชีที่ซื้อสินค้าเพื่อขายตามปกติธุรกิจ แต่เป็นที่ซื้อมาเพื่อขายให้ลูกค้าเฉพาะบางกรณี ซึ่งยอดขายที่เกิดขึ้นบันทึกเป็นรายได้อื่น แต่มีการจัดประเภทไว้เป็นต้นทุนขาย และมีรายการที่เป็นค่าใช้จ่ายประเภทอื่นมาบันทึกรวมอยู่	L	ควรปรับชื่อและรหัสบัญชีซื้อสินค้าสำเร็จรูป ให้เหมาะสมตามรายการที่เกิดขึ้นและไม่ควรจัดประเภทไว้เป็นหมวดต้นทุนขาย โดยการซื้อสินค้าหรือวัสดุใด ๆ ควรแยกแยะเพื่อบันทึกเข้าบัญชีให้ถูกต้องตามหมวดบัญชี เช่น ซื้อมาเพื่อนำไปเปลี่ยน/ซ่อมสินทรัพย์ควรบันทึกเป็นค่าซ่อมแซม หรือซื้อมาเพื่อเป็นวัสดุในการผลิตควรบันทึกเป็นวัสดุสิ้นเปลือง เป็นต้น	บริษัทดำเนินการจัดปรับชื่อและรหัสบัญชีให้เหมาะสมแล้วในเดือนกันยายน 2557 (ติดตามโดยผู้ตรวจสอบภายใน)*

* เมื่อผู้ตรวจสอบภายในพบประเด็นจากการตรวจสอบจะแจ้งให้บริษัททราบ โดยบริษัทดำเนินการแก้ไข และผู้ตรวจสอบภายในได้ติดตามทุกประเด็นและพบว่าบริษัทได้ดำเนินการแก้ไขตามที่เสนอแนะแล้ว และแจ้งให้ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรับทราบ

ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้อนุมัติรายงานผลการตรวจสอบระบบการควบคุมภายในของบริษัท โดยพิจารณาจากรายงานการตรวจสอบภายในและรายงานการติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของระบบการควบคุมภายในที่จัดทำขึ้นโดยผู้ตรวจสอบภายในบริษัทได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน โดยเฉพาะประเด็นข้อสังเกตที่มีความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญเรียบร้อยแล้ว

13.3 ข้อสังเกตของระบบการควบคุมภายในของบริษัทโดยผู้สอบบัญชี

บริษัท แกรนท์ ธอนตัน จำกัด ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทได้ทำการสอบทานระบบการควบคุมภายในของบริษัทและบริษัทย่อยโดยผู้สอบบัญชีมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะให้แก่บริษัท ดังนี้

สิ่งที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ	คำอธิบายของบริษัท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556		
1. การขายสินค้า ในระหว่างปี 2556 บริษัททำสัญญาแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายเพื่อขายสินค้าให้ลูกค้ารายย่อยในประเทศ ในการส่งสินค้าให้ลูกค้ารายย่อยของตัวแทนจำหน่ายดังกล่าวบริษัทจะรวบรวมรายการส่งสินค้ารายย่อยหลายรายการและออกใบแจ้งหนี้โดยสรุปให้ตัวแทนจำหน่ายซึ่งจำนวนเงินและวันที่ออกใบแจ้งหนี้อาจไม่ตรงกับรายละเอียดการส่งของแต่ละวัน ซึ่งบริษัทมีการระงับยอดขาย	บริษัทควรระงับยอดสินค้าที่ขายผ่านตัวแทนจำหน่ายในประเทศ กับรายงานการจัดส่งสินค้าอย่างสม่ำเสมอและทันเวลา และบริษัทควรจัดทำสรุปรายการขายสินค้าให้แก่ลูกค้ารายย่อยและเปรียบเทียบกับยอดขายสินค้าเป็นรายวัน	สำหรับปี 2556 เมื่อนายอดส่งสินค้ากระทบกับยอดขายแล้ว มีความถูกต้องตรงกันหมด แต่ในปี 2557 บริษัทมีนโยบาย ขายตรงให้กับลูกค้า โดยไม่ผ่านตัวแทนจำหน่าย จึงทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบรายการขายให้แก่บริษัทย่อยกับยอดขายสินค้าเป็นรายวันได้ตามข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชี

สิ่งที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ	คำอธิบายของบริษัท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556		
สินค้าให้กับตัวแทนจำหน่ายดังกล่าวเป็นรายไตรมาส		
2. <u>สินทรัพย์ถาวร</u> 2.1 รายละเอียดทรัพย์สินบางรายการไม่ตรงกับบัญชีแยกประเภท	2.1. ควรตรวจสอบรายละเอียดในโปรแกรมทะเบียนทรัพย์สินให้ตรงกับบัญชีแยกประเภททุกครั้งที่ปิดบัญชี	1. บริษัทกำหนดให้มีการตรวจสอบทะเบียนทรัพย์สินเปรียบเทียบกับรายการในบัญชีแยกประเภท ก่อนปิดงบประจำทุกเดือนแล้ว
2.2 บริษัทมีทรัพย์สินบางรายการที่คิดค่าเสื่อมราคาเต็มมูลค่าแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่	2.2 ควรสอบทานอายุการใช้งานและมูลค่าคงเหลือของทรัพย์สินทุกประเภทอย่างสม่ำเสมอ	2. มีการกำหนดให้มีการทบทวนอายุ และมูลค่าคงเหลือของทรัพย์สิน ในคู่มือการควบคุมสินทรัพย์ถาวร โดยกำหนดให้มีการทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม ของปีที่คำนวณค่าเสื่อม โดยให้เริ่มทบทวนตั้งแต่ เดือนมกราคม 2557 เป็นต้นไป
ข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้น ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบเพิ่มตามวิธีการที่ตกลงร่วมกัน (Special Audit เมื่อ สิงหาคม 2557 ซึ่งได้รับการแก้ไขแล้ว		
สำหรับงวดสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2557		
1. <u>การใช้เงินกู้ยืมระยะสั้น</u> สำหรับการก่อสร้างอาคารและซื้อเครื่องจักร ในระหว่างปี 2557 บริษัทใช้เงินกู้ยืมระยะสั้น สำหรับการก่อสร้างอาคารและซื้อเครื่องจักร ซึ่งเป็นลักษณะเพื่อการลงทุน มีผลให้บริษัทมีความเสี่ยงจากการเรียกชำระหนี้ระยะสั้นจากธนาคาร หากธนาคารไม่ให้สินเชื่อต่อเนื่อง และมีความเสี่ยงที่อัตราดอกเบี้ยจะมีความผันผวน นอกจากนี้มีผลให้อัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ลดลง	บริษัท ควรพิจารณาใช้เงินกู้ยืมให้สอดคล้องกับระยะเวลาการกู้ยืมเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการเรียกชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อครบกำหนดและความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของบริษัทในอนาคตได้	การที่บริษัทได้ขอกู้เงินกู้ระยะสั้นนั้น เป็นสิ่งที่บริษัทได้วางแผนไว้ เนื่องจากบริษัทคาดว่าจะได้รับเงินตามแผนการระดมทุนจาก IPO บริษัทจะนำเงินที่ได้ไปชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะสั้น หากบริษัทไม่สามารถได้รับเงินจากแผนการระดมทุน บริษัทจะเจรจากับทางธนาคารเพื่อเปลี่ยนจากเงินกู้ระยะสั้นมาเป็นเงินกู้ระยะยาว ซึ่งคาดว่าธนาคารยินดีที่จะเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขให้เนื่องจากธนาคารจะได้รับผลประโยชน์ที่ดีกว่า และบริษัทมีความสัมพันธ์ที่ดีกับธนาคารมาตลอด
2. <u>การพิจารณางบประมาณการค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายประจำปี</u> บริษัทมีการจัดทำงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายประจำปีสนับสนุน	การจัดทำงบประมาณถือเป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการวางแผนกำไรของกิจการ การจัดทำงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ เช่น กำหนดแผนงานอย่าง	บริษัท มีการทำแผนประจำปี ของฝ่ายการตลาดอยู่แล้ว โดยจะกำหนดกรอบในการใช้งบประมาณไว้สำหรับแต่ละวัตถุประสงค์ แต่ไม่สามารถกำหนด

สิ่งที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ	คำอธิบายของบริษัท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556		
การขายจำนวนหนึ่งโดยยังไม่ได้ระบุกิจกรรมส่งเสริมที่ชัดเจน ทั้งนี้ จะปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมและสถานการณ์เมื่อจะใช้จริง	ละเอียดและจัดสรรงบประมาณล่วงหน้า จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ และยังสามารถใช้ในการประเมินผลและควบคุมการใช้จริงให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้	กิจกรรมให้ชัดเจนในแผนได้ เพราะกิจกรรมแต่ละอย่าง จะมีการปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ของตลาด และคู่แข่ง แต่กิจกรรมที่จะทำต้องอยู่ในกรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผน
ข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้น ได้มีการเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทรับทราบแล้ว		

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2557 บริษัท แกรนท์ ธอนตัน จำกัด ได้ออกรายงานเกี่ยวกับผลของการสอบทานการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในของบริษัท ซึ่งบริษัทได้ปรับปรุงการควบคุมภายในแล้ว สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2557 ตามวิธีการที่ตกลงร่วมกัน (Special Audit) เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่บริษัทสำหรับวัตถุประสงค์ในการพิจารณาประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในของบริษัท ได้แก่ ภายใต้นโยบายการขายสินค้า รายการซื้อวัตถุดิบ การตรวจนับสินค้าคงเหลือ การซื้อและตรวจนับสินค้าถาวร และระบบสารสนเทศ ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. **การขายสินค้า** : รายการที่ทำการทดสอบ ขายสินค้าในประเทศ 25 รายการและต่างประเทศ 25 รายการ

- ก. ได้รับรายงานขายสินค้าในประเทศ ขายสินค้าต่างประเทศ รายงานอายุของลูกหนี้และนโยบายในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ตั้งแต่วันที่เริ่มตรวจสอบ
- ข. มีผลต่างระหว่างรายละเอียดลูกหนี้และบัญชีแยกประเภททั่วไปที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2557

(หน่วย : บาท)

	ยอดรวมตามรายละเอียดลูกหนี้	ยอดรวมตามรายละเอียดบัญชีแยกประเภทย่อย	ผลต่าง
ลูกหนี้ในประเทศ	50,958,387.73	50,965,603.43	7,215.70
ลูกหนี้ต่างประเทศ	42,149,999.08	42,150,050.31	(51.23)

บริษัทได้ชี้แจงว่าผลต่างลูกหนี้ในประเทศเกิดจากการปรับปรุงลูกหนี้รายหนึ่งออกจากยอดรวมลูกหนี้ ซึ่งได้แก้ไขแล้วโดยการลือกระบบไม่สามารถแก้ไขได้ (เดิมบริษัทไม่ได้ลือคเนื่องจากบุคคลากรมีน้อย) ผลต่างลูกหนี้ต่างประเทศเกิดจากอัตราแลกเปลี่ยน

- ค. สอบทานประเด็นเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในที่ตรวจพบโดยผู้ตรวจสอบภายในที่เคยรายงานในปี 2556 บริษัทได้แก้ไขประเด็นดังกล่าวแล้วและไม่พบประเด็นเพิ่มเติมในระหว่างปี 2557
- ง. มีการอนุมัติการขายสินค้าตามขั้นตอนที่กำหนดในคู่มือปฏิบัติงาน และไม่พบรายการขายสินค้าให้กับลูกค้าที่ยังมียอดค้างเกินกว่าที่กำหนดในนโยบายการให้สินเชื่อ
- จ. การขายสินค้าภายในประเทศสำหรับรายย่อยที่ต้องจัดส่งให้โดยผู้ให้บริการขนส่งสินค้าจะลงบันทึบบัญชียอดขายก่อนจัดส่ง 1-2 วัน ผู้บริหารชี้แจงว่าได้ตกลงกับฝ่ายขายเรื่องการปรับรับคำสั่งขายก่อน 2-3 วัน ของรอบระยะเวลาบัญชีแต่ละไตรมาส โดยไม่ให้เกิดการรับรู้รายได้ข้ามงวด นอกจากนี้ได้ตกลงกับทางผู้สอบบัญชีเรื่องการจัดเก็บข้อมูลการลงบันทึกขายและใบส่งของในช่วงระหว่าง 5 วันก่อนและหลังของการปิดบัญชีแต่ละงวด เพื่อให้การบันทึกขายในแต่ละงวดตรงกับการขายจริง

2. รายการซื้อวัตถุดิบ : รายการที่ทำการทดสอบ รายการซื้อวัตถุดิบจำนวน 25 รายการ

- ก. ได้รับรายงานซื้อวัตถุดิบในประเทศและต่างประเทศ โดยแสดงรายละเอียดผู้ขายสินค้า ปริมาณสินค้า วันที่รับสินค้า ใบแจ้งหนี้ ตั้งแต่วันที่เริ่มตรวจสอบ
- ข. ไม่มีผลต่างระหว่างรายละเอียดเจ้าหนี้รายตัวและบัญชีแยกประเภททั่วไปที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2557
- ค. สอบทาน*ประเด็นเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในที่ตรวจพบโดยผู้ตรวจสอบภายในที่เคยรายงานในปี 2556 บริษัทได้แก้ไขประเด็นดังกล่าวแล้วตั้งแต่วันที่เดือนเมษายน 2557 และไม่พบประเด็นเพิ่มเติมในระหว่างปี 2557
- ง. บริษัทมีการเปรียบเทียบราคาสินค้าจากผู้ขายสินค้าอย่างน้อย 2 ราย ทุกรายการมีการอนุมัติการสั่งซื้อโดยผู้มีอำนาจตามลำดับชั้นการอนุมัติ ตามขั้นตอนที่กำหนดในคู่มือปฏิบัติงาน
- จ. เอกสารการรับสินค้า ปริมาณสินค้า ชื่อสินค้า วันที่ รายละเอียดเจ้าหนี้การค้าตรงกับที่ได้อนุมัติสั่งซื้อและบันทึกเจ้าหนี้การค้าถูกต้อง
- ฉ. การสุ่มตรวจการรับสินค้าคงเหลือพบว่ามีการรับสินค้าคงเหลือวันที่ไม่ตรงกับกาตั้งเจ้าหนี้การค้า 11 รายการ และตรงกับการรับสินค้าจำนวน 14 รายการ เกิดจากการบันทึกรับสินค้าตามเอกสารใบส่งของชั่วคราว แต่ทางบัญชีบันทึกตั้งหนี้ตามวันที่ใบแจ้งหนี้/ใบกำกับภาษี อย่างไรก็ตาม การบันทึกดังกล่าวอยู่ในบัญชีงวดเดียวกัน โดยบริษัทได้อธิบายว่าผลแตกต่างเกิดในช่วงเดือนมกราคม – เมษายน 2557 ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนการประกาศใช้คู่มือปฏิบัติงานตามการวางระบบ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2557 และตั้งแต่วันที่พฤษภาคม ผู้สอบบัญชีพบว่าการบันทึกตรงวันซึ่งได้แก้ไขเรียบร้อยแล้ว (วันที่ประกาศใช้คู่มือและวันที่ใช้คือ พฤษภาคม 2557)

* สอบทาน หมายถึง การที่ผู้สอบบัญชีสอบทานว่ามีประเด็นอะไร แต่ไม่ได้นำไปตรวจเพิ่มเติม

3. การตรวจนับสินค้าคงเหลือ : รายการที่ทำการทดสอบ การตรวจนับวัตถุดิบจำนวน 25 รายการ งานระหว่างทำ จำนวน 25 รายการ และสินค้าสำเร็จรูป 25 รายการ

- ก. ได้รับรายงานวัตถุดิบ งานระหว่างทำ และสินค้าสำเร็จรูป และได้รับแผนการตรวจนับสินค้าคงเหลือ ตั้งแต่วันที่เริ่มตรวจสอบ
- ข. ไม่มีผลต่างระหว่างรายละเอียดยอดสินค้าคงเหลือและบัญชีแยกประเภททั่วไปที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2557
- ค. การตรวจสอบนับสินค้าคงเหลือ ณ 30 มิถุนายน 2557 พบว่าพนักงานมีความเข้าใจขั้นตอนการตรวจนับสินค้าคงเหลือ การตรวจนับพบว่าวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปไม่มีผลแตกต่าง ในส่วนงานระหว่างทำไม่ตรงกับรายการตรวจนับสินค้าจำนวน 2 รายการ คือ ยางรหัส 0-300B1 มีผลต่าง 1 กิโลกรัม (ผลต่างระหว่าง 11,998 กิโลกรัม กับ 11,999 กิโลกรัม) และยางเส้น 80/90-17RS900TL มีผลต่าง 3 เส้น (ผลต่างระหว่าง 319 เส้น กับ 322 เส้น) โดยบริษัทชี้แจงว่า ณ ขณะตรวจนับสินค้าคงเหลือนั้น พบว่ามียอดสินค้าถูกต้องตรงกันกับใบรายงาน แต่ผู้บันทึกรายงานเพื่อส่งแผนบัญชี ลงข้อมูลผิดพลาด ทำให้พนักงานบัญชีลงบันทึกผิดพลาดตามไปด้วย ซึ่งปัจจุบันมีการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว (ในการตรวจนับสินค้าคงเหลือ บริษัทกำหนดผลต่างที่ยอมรับได้ไว้ประมาณ 0.5-1% ของมูลค่าคงเหลือของสินค้าแต่ละประเภท)

4. **การตรวจสินทรัพย์ถาวร** : รายการที่ทำการทดสอบ การตรวจนับสินทรัพย์ถาวรที่มีมูลค่าสุทธิตามบัญชีมากกว่า 500,000 บาท และตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียดกับทะเบียนทรัพย์สิน
 - ก. ได้รับรายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ เช่นอาคารและอุปกรณ์ซึ่งตัดบัญชีหมดแล้ว แต่ยังคงใช้งานอยู่ และอายุที่คาดว่าจะยังใช้งานได้อีกต่อไป รวมถึงสินทรัพย์ที่มีภาวะผูกพันในการใช้สินทรัพย์ ตั้งแต่วันที่เริ่มตรวจสอบ
 - ข. ไม่มีผลต่างระหว่างรายละเอียดยอดสินทรัพย์ถาวรและบัญชีแยกประเภททั่วไปทั่วไปที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2557
 - ค. สุ่มตรวจสอบเอกสารขอซื้อ และการอนุมัติซื้อสินทรัพย์ เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดในคู่มือปฏิบัติงาน
 - ง. การรับสินทรัพย์ รายละเอียดตรงตามที่ได้รับอนุมัติ และบันทึกการรายการในทะเบียนทรัพย์สิน พบว่าบริษัทมีเอกสารรับสินทรัพย์เป็นไปตามคู่มือปฏิบัติงาน
 - จ. บริษัทมีวงเงินประกันภัยครอบคลุมมูลค่าสุทธิตามบัญชีของสินทรัพย์ถาวร และสินทรัพย์ที่สุ่มตรวจสอบอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน

5. **ระบบสารสนเทศ** : รายการที่ทำการทดสอบ รายการสิทธิการเข้าถึงข้อมูลผู้ใช้ระบบ Enpro จำนวน 10 รายการ และระบบ Mac 5 จำนวน 5 รายการ
 - ก. ได้รับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ การบำรุงรักษา การเปลี่ยนแปลงระบบใหม่มาใช้ในการนำระบบสำรองข้อมูล รวมถึงข้อมูลของพนักงาน รายชื่อผู้ใช้ระบบ ในการเข้าสู่ระบบสารสนเทศ ในวันที่เริ่มตรวจสอบ
 - ข. ติดตามผลประเด็นผู้ตรวจสอบภายในที่เคยรายงานไว้ในปี 2556 แต่ไม่พบประเด็นที่เกิดขึ้นในปี 2556 เกี่ยวกับระบบสารสนเทศในระหว่างปี 2557
 - ค. สุ่มตรวจสอบการเข้าถึงข้อมูลผู้ใช้ระบบและรหัสรักษาความปลอดภัยพบว่าทุกรายการมีการจำกัดสิทธิการเข้าถึงผู้ใช้ระบบ
 - ง. สอบทานการกู้ข้อมูลเมื่อเกิดความเสียหาย พบว่าบริษัทสามารถกู้ข้อมูลล่าสุดจากการสำรองข้อมูลประจำวันได้ และมีการสำรองข้อมูลประจำวัน และสำรองทุกระบบเป็นรายเดือน
 - จ. สุ่มตรวจบัญชีของรายการขาย การซื้อ พบว่าทุกรายการประมวลได้อย่างถูกต้อง และการคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวรมีความถูกต้องครบถ้วน